

Vuxenutbildning – utbildning för vuxna på grundläggande, gymnasial och påbyggnadsnivå

Vision, mål och uppdrag

”Utbildningskommunen” Eksjö ska erbjuda:

.... en vuxenutbildning som bygger på vuxnas behov

Ur Kommunfullmäktiges verksamhetsmål, år 2000

Vuxenutbildningen ska:

Bidra till god livskvalitet för den enskilde

Bidra till utveckling av kommunens näringsliv och offentliga verksamhet, samt stimulera till kreativitet och företagande

Förbereda för vidare studier

Bidra till utveckling av det demokratiska samhället

Erbjuda en välutvecklad "Infrastruktur" för det livslånga lärandet

Erbjuda förutsättningar "att lära att lära" med en utbildning anpassad till 2000-talet

Ha beredskap att möta planerad rättighetslagstiftning och statligt uppställda kvantitativa utbildningsmål

Bidra till god livskvalitet för den enskilde

Genom kompensatorisk utbildning minskas klyftorna och stärks de grupper som riskerar att hamna utanför den snabba förändringen i samhället och arbetslivet. Utbildning ökar självkänslan, främjar jämställdhet mellan kvinnor och män samt stärker individen, bland annat i rollen som förälder.

Bidra till utveckling av kommunens näringsliv och offentliga verksamhet, samt stimulera till kreativitet och företagande

Vuxenutbildningen tillvaratar och utvecklar den enskildes möjligheter till anställning och försörjning, med utgångspunkt från arbetslivets efterfrågan av arbetskraft med rätt kompetens. Detta tillgodoses genom en väl utbyggd, flexibel organisation som till sin omfattning motsvarar kommuninvånarnas utbildningsbehov samt stimulerar till kreativitet och entreprenörskap.

Förbereda för vidare studier

Dagens arbetsliv ställer allt större krav på högre utbildning. Många vuxna är intresserade av vidareutbildning men hindras i sin yrkeskarriär av att de saknar behörighet för högre studier. Många behöver stimulans och stöd för att ta steget vidare. Genom att möjlighet till kompletterande utbildning erbjuds på hemorten ökar dels förutsättningarna för att den enskilde påbörjar och genomför högre studier, dels att man förblir boende i kommunen under och efter högskolestudierna. I ett läge då det visat sig svårt att rekrytera nya kommuninvånare med högre utbildning är detta ett effektivt sätt att öka kommunens andel högskoleutbildade.

Bidra till utveckling av det demokratiska samhället

Dagens samhälle kräver aktiva och kunniga medborgare i alla åldrar som kan tillvarata sina demokratiska fri- och rättigheter. Den tekniska utvecklingen påverkar såväl arbetsliv som privatliv. Ökad valfrihet ställer krav på förmåga att inhämta och kritiskt granska information.

Erbjuda en välutvecklad "Infrastruktur" för det livslånga lärandet

För att tillgodose kommuninvånarnas möjlighet till ett livslångt lärande finns en väl utvecklad organisation (infrastruktur) för vuxenutbildning med

- uppsökande verksamhet – rekrytering
- studie- och yrkesvägledning - individuella studieplaner
- validering
- samarbete mellan olika utbildningsanordnare, näringsliv och offentliga förvaltningar
- flexibelt lärande, individuella studiegångar

- stödundervisning

Erbjuda förutsättningar "att lära att lära" med en utbildning anpassad till 2000-talet

Ett föränderligt samhälle kräver en flexibel vuxenutbildning i ständig förnyelse som utvecklar individens studieförmåga och studieintresse samt viljan att ta ansvar för det egna lärandet.

Ha beredskap att möta planerad rättighetslagstiftning och statligt uppställda kvantitativa utbildningsmål

I kunskapslyftskommitténs slutbetänkande föreslås bland annat att:

- Alla medborgare ges rätt till en viss garanterad utbildningsvolym på gymnasienivå (omfattande alla nationella kurser)
- Rätten till Särvux på grundskolenivå utvidgas till att omfatta gymnasieutbildning
- Kommunen blir skyldig att tillhandahålla studievägledning
- Kommunen blir skyldig att bedriva uppsökande verksamhet och stimulera till studier
- Skyldigheten att erbjuda SFI överförs till Komvux

Vidare föreslås att

- andelen medborgare med grundskola som högsta utbildningsnivå ska minskas med 10% samt att
- andelen medborgare med treårig gymnasieutbildning ska höjas med 5% under en fastställd period

STRATEGIER FÖR ÅR 2001-2003

Mål: Bidra till god livskvalitet för den enskilde

Strategi:

- * Erbjud utbildningar som inte enbart syftar till en yrkeskarriär utan även har ett bildningsperspektiv och bidrar till personlig utveckling och social kompetens:
 - idrott och hälsa
 - orienteringskurser med dramainslag
 - filosofi etc.

Mål: Bidra till utveckling av kommunens näringsliv och offentliga verksamhet, samt stimulera till kreativitet och företagande

Strategi:

- * Yrkesutbildningar anordnas i dialog med företrädare för näringsliv och offentlig verksamhet
- * En medveten policy införs som innebär att nytänkande och entreprenörskap genomsyrar alla utbildningar
- * Anordnande av "uppfinnarutbildning" i samarbete med kommuner i södra Sverige

Mål: Förbereda för vidare studier

Strategi:

- * Fortsatt utveckling av arbetsätt och arbetsformer inom vuxenutbildningen
- * Utveckla samarbetet med universitet och högskolor, bland annat med inriktning mot forskning
- * Skapa ”bryggor” mellan vuxenutbildning och högre studier
 - i form av olika basår (exempelvis för vård, undervisning)
 - genom att kursmoment från högre studier ingår som inslag i vuxenutbildningens kurser
 - skapande av en collegenivå med en kombination av kurser från gymnasieskola och högre utbildning

Mål: Bidra till utveckling av det demokratiska samhället

Strategi:

- * Uppsökande och rekryterande insatser som leder till att alla invånare, inte enbart yrkesverksamma, erbjuds möjlighet till treårig gymnasiekompetens
- * Utveckling av arbetsformer och arbetsätt så att de studerande uppmuntras till kritiskt tänkande och ett demokratiskt förhållningssätt

Mål: Erbjudna en välutvecklad ”Infrastruktur” för det livslånga lärandet

Strategi:

- * För att tillgodose kommuninvånarnas möjlighet till ett livslångt lärande finns en väl utvecklad organisation (infrastruktur) för vuxenutbildningen med:
 - uppsökande verksamhet och rekrytering
 - studie- och yrkesvägledning – individuella studieplaner
 - validering
 - samarbete mellan olika utbildningsanordnare, näringsliv samt statliga och kommunala förvaltningar
 - flexibelt lärande, individuella studiegångar
 - stödundervisning
 - system för utvärdering och uppföljning

Mål: Erbjudna förutsättningar ”att lära att lära” med en utbildning anpassad till 2000-talet

Strategi:

- * Utveckling av nya metoder utifrån forskningsrön om lärstilar, inlärningsprofiler, minnestekniker etc.
- * En permanent lösning avseende lokaler och studiemiljöer som möjliggör arbetsätt och arbetsformer i enlighet med uppdraget i de nationella och kommunala styrdokumenterna
- * Förvaltningens gemensamma utvecklingsstrategi ”en lärande organisation” innebär att verksamheten i skola och vuxenutbildning utformas så att den studerande uppmuntras att ta ansvar för sitt eget lärande

Mål: Ha beredskap att möta planerad rättighetslagstiftning och statligt uppställda kvantitativa utbildningsmål

Strategi:

* En strategigrupp med representanter från kommunledning, förvaltningsledning och vuxenutbildningen följer utvecklingen och föreslår efterhand åtgärder.

Nuvarande inriktning av vuxenutbildningen

(inklusive Kunskapslyftet)

Allmän inriktning

- vara behörighetsgivande för högre studier
- ge grundläggande utbildning
 - Särvux
 - SFI
 - Allmänna kurser som ger den enskilde förutsättningar att gå vidare på en yrkesutbildning.

Yrkesutbildning

För att tillgodose vuxenutbildningens övergripande mål måste yrkesutbildningen ständigt anpassas till arbetsmarknadens behov. Nuvarande inriktning är:

- Omvårdnad
- Data/IT
- Ekonomi/Entreprenörskap/Turism
- Industri
 - Orienteringskurser
 - Grundutbildning
 - Påbyggnadsutbildningar
 - Svets/Europasvets
 - Modern verktygsteknik
- Yrkesförarutbildning
- Hotell och restaurang
- Turistakademin (påbyggnadsutbildning)

Organisatoriska förutsättningar

Individens och arbetslivets behov växlar över tid med hög- och lågkonjunktur, ny teknologi, förändringar i befolkningsstrukturen etc.

2000-talets vuxenutbildning ställer därmed krav på flexibilitet som inte kan tillgodoses inom ramen för en traditionell utbildningsorganisation.

Vuxenutbildningens självständighet markeras i Kunskapslyftskommitténs förslag. Komvux måste naturligtvis även i framtiden vara relaterat till gymnasieskolan som ett led i ett system för återkommande utbildning men Komvux skall inte vara en kopia av gymnasieskolan och den samordning som tillämpats i många kommuner ifrågasätts.

Vuxenutbildning ska erbjudas utifrån individens behov

- i form av distansundervisning, självstudier under handledning eller gruppundervisning
- med olika förläggning i tid (dag/eftermiddag/kväll, vardag/helg, alla tider på året)
- i olika studietakt
- på olika nivåer
- med kontinuerlig intagning

Detta kräver

- möjlighet till validering av tidigare kunskaper
- flexibla grupperingar och möjlighet till individualisering
- flexibelt personalutnyttjande vad avser arbetsorganisation och kompetens
- lokaler och utrustning anpassade till varierade arbetssätt
- att vuxenutbildningen ges en självständig ställning i kommunen

Samhällsekonomiska aspekter på vuxenutbildningen

Möjligheten till vuxenutbildning har stor betydelse för såväl den enskilde som samhällets och näringslivets utveckling. Genom att erbjuda utbildningen i egen regi (i samarbete med andra utbildningsföretag och kommuner) kan verksamheten göras kostnadseffektiv.

I takt med att rätten till vuxenutbildning utökas minskar kommunens möjligheter att styra utbildningsvolymen. Det är viktigt att verksamheten har en tillräcklig omfattning eftersom kommunen annars riskerar att drabbas av stora interkommunala kostnader. Detta är i längden en dålig affär eftersom investeringar och arbetstillfällen hamnar i andra kommuner. Till detta kommer att handel- och servicenäring går miste om det underlag som utgörs av de vuxenstuderande.

En väl fungerande vuxenutbildning ökar kommunens attraktivitet genom att företagen får tillgång till utbildad arbetskraft, kommuninvånare kan studera nära hemmet, arbete och studier kan kombineras etc. För den enskilde ökar möjligheten till försörjning i kommunen vilket kan leda till såväl ökad inflyttning som minskad utflyttning.